

חוק האנטומיה והפתולוגיה (תיקון), התשמ"א—1980 *

1. בחוק האנטומיה והפתולוגיה, התשי"ג—1953¹ (להלן — החוק העיקרי), בסוף סעיף 1 יבוא:

תיקון סעיף 1

"הסכמה" — הסכמה שניתנה מרצון חפשי ומתוך דעה צלולה בטופס שנקבע בתקנות; "בן-משפחה" — בן-זוג, ילד, הורה, אח, אחות."

2. בסעיף 2 לחוק העיקרי, הקטע המתחיל במלים "וכן גווייתו של אדם" והמסתיים במלים "ובדרך שנקבעו בתקנות" — יימחק.

תיקון סעיף 2

3. האמור בסעיף 6 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא:

תיקון סעיף 6

"(ב) (1) לא תנותח גוויה לפני תום חמש שעות לאחר מתן הודעה על הפטירה לאחד מבני המשפחה; ימי שבת ומועדי ישראל, ולגבי בן משפחה שאינו יהודי — שבתה וימי חגיה של עדתו, לא יבואו במנין חמש השעות האמורות. (2) על אף האמור בפסקה (1), אם היה הניזוח דרוש כדי להשתמש בחלק מהגוויה לריפוי של אדם, תימסר על כך הודעה לאחד מבני המשפחה בזמן טביר לפני עשיית הניתוח.

(ג) (1) נתגלה צורך להשתמש בחלק מגוויה להציל חייו של פלוני, יבוא במקום הזמן האמור בסעיף קטן (ב) — הזמן שעד המועד המאוחר ביותר שבו אפשר להוציא את החלק מהגוויה לשם שימוש כאמור; לא ניתן למסור הודעה לפי סעיף קטן (ב) תוך המועד האמור, מחמת חוסר אפשרות לאתר בן-משפחה, מותר הניתוח לפי סעיף קטן זה ובלבד שנעשה נסיון טביר למסור את ההודעה.

(2) בלי לפגוע בכלליות האמור בפסקה (1), שימוש בקרנית של נפטר להשתלה באדם פלוני להצילו מעיוורון, שימוש למניעת ליקוי בראייה או בשמיעה, שימוש בכליה של נפטר, ושימוש ברקמות עור של נפטר להשתלה להציל חייו של אדם פלוני הם שימושים בחלקי גוויה להצלת חיים."

4. אחרי סעיף 6 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת סעיפים
16—א6

א6. (א) השאיר הנפטר בני משפחה, לא תנותח גווייתו לפי סעיף 6 — למעט ניתוח בנסיבות כאמור בסעיף 6(ג) — אלא אם נתקיימו גם שתי אלה:

"סייגים"

(1) הסכים לכך בן זוגו של הנפטר, ובהעדר בן זוג — ילדיו, ובהעדר ילדים — הוריו, ובהעדר הורים — אחיו או אחותו;

(2) לא התנגד לכך בכתב בן משפחה שבאותה דרגת קרבה של מי שהסכים כאמור, או בן-משפחה שבדרגת קרבה שלאח-ריו בנסיבות המקרה בהתאם לסדר דרגות הקרבה שבפסקה (1).

(ב) התנגד אדם בחייו בכתב שגווייתו תנותח, הרי על אף האמור בסעיף 6 ועל אף כל הסכמה של בן-משפחה לפי סעיף קטן (א) — לא יבוצע הניתוח.

* נתקבל בכנסת ביום כ"ג בכסלו התשמ"א (1 בדצמבר 1980); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1490, התשמ"א, עמ' 51.

1 ס"ח התשי"ג, עמ' 162.

(ג) הסכים אדם שגוייתו תנותח, מותר לנתחה על אף כל התנגדות של בן־משפחה.

(ד) בנסיבות כאמור בסעיף 6(ג) מותר לנתח את הגווייה זולת אם התנגד האדם בחייו בכתב שגוייתו תנותח, או אם התנגד לכך בכתב בן זוגו, אחד מילדיו או אחד מהוריו.

(ה) לא השאיר אדם בני משפחה, לא תנותח גוייתו אלא אם הסכים לכך בחיים.

(ו) הוראות סעיף זה באות להוסיף על האמור בסעיף 6.

6ב. הוצאת יילוד מגופה של נפטרת כדי לאפשר לו חיים, לא יראו בה ניתוח לענין חוק זה.

6ג. בעת מלחמה או בעת פיגוע המוני או בעת תאונה או אסון שגרם למספר רב של נפגעים לא יחולו הוראות סעיף 6א.

הצלת עובר

אלי־תחולה
במקרים מיוחדים

5. בסעיף 7(א) לחוק העיקרי, במקום "סעיף 6" יבוא "סעיפים 6 או 6א".

תיקון סעיף 7

6. במקום סעיף 9 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיף 9

9. חוק זה לא יפגע בהוראות חוק חקירת סיבות מוות, התשי"ח—1958², אולם שופט חוקר כאמור באותו חוק לא יצווה על ניתוח גווייה אלא אם ראה שיש יסוד סביר לחשש שהמוות נגרם בעבירה או ברשלנות או בהזנחה, ולאחר שניתנה לאחד מבני המשפחה הודעה על כוונתו לצוות כאמור; התייצב אחד מבני המשפחה או אדם או גוף בעל ענין בהליך כאמור, תינתן לו הזדמנות להשמיע את דבריו.

"שמירת דינים"

7. אחרי סעיף 9 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת סעיף 10

10. על אף האמור בחוק זה, אם היתה סכנה מוחשית ומיידית לבריאות הציבור והתעורר צורך דחוף ומיוחד בניתוח גווייה כדי למנוע סכנה כזאת, מותר לנתחה; שר הבריאות יתקין, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, תקנות לגבי סכנה כאמור.

"ניתוחים במקרים מיוחדים"

אליעזר שוסטק
שר הבריאות

מנחם בגין
ראש הממשלה

יצחק נבון
נשיא המדינה

2 ס"ח התשי"ח, עמ' 54.

